

at det Land maa være frygtelig rigt, der har Raad til, stønt dets Befolkning kun er et Par Millioner, at fremstille et Bygningsværk som Frihavnen. Det kan være ganske imponerende og behageligt, naar man staar over for en Flod fremmede, at vise, hvad vi kunne gøre, men det staar for mig som noget tvivlsomt, om det er fuldtud forsvarligt fra Statskassens Synspunkt at være med til at fremstille saa kostbare Foranstaltninger, naar dog betydelig mindre kunde gøre den samme Nytte. Jeg vil derfor gerne henstille til det Udvalg, der faar med denne Sag at gøre — ikke fordi jeg paa nogen Maade er Modstander af Kjøbenhavns Frihavn; jeg kan i den Henseende godt slutte mig til det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (Joh. Hage), men fordi jeg er en Modstander af al økonomisk og unyttig Anvendelse af Statens Midler — at det vil tage under Overvejelse for det første, om det er aldeles uundgaaeligt at give denne Bevilling, og for det andet — denne min Anmodning til Udvalget vil jeg endnu stærkere pointere — om vi kunne vente at være færdige hermed, eller om det kun er en Begyndelse til en forøget Kapitalanbringelse, som skal fortsættes gennem Aarene. I saa Fald har jeg store Betænkkeligheder ved at stemme for Forslaget, som det foreligger.

Formanden (Sofus Høgskbro): Folketingsmanden for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (C. Hage) har bedet om Ordet for fjerde Gang. Med Tingets Samtykke (Op- hold) har det ærede Medlem Ordet.

C. Hage: Ud fra hvilke Forudsætninger, det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (Joh. Hage) i sin Tid har stemt for Frihavnen, maa blive hans Sag. Jeg har som Ordsfører for Frihavnsloven udtrykkelig pointeret, at det, som var Hovedformalet og Hovednyttens ved denne Foranstaltning, var at udvide Kjøbenhavns Havn saaledes, at vi skabte et stort og fuldt moderne Havneanlæg, medens jeg derimod lige saa udtrykkelig har fremhævet, at det var usikkert, om det kunde ventes, at der vilde komme synderligt af den Slags Frihavnsindustri og lignende, som man fra visse Sider tænkte paa. Søvrigt skal jeg ikke henvende flere Bemærkninger til det ærede Medlem. Det synes jo, som om vi alligevel til Slutning mødes i den Enighed om at ønske Frihavnen al Vykte og Held, og naar det er Tilfældet, kan Motiveringen eller Udgangspunktet for saa vidt være ligegyldigt. — Til det ærede Medlem, der talte sidst, skal jeg straks sige, hvad jeg allerede udtalte, da jeg

første Gang havde Ordet, at det er saa langt fra, at jeg tror, at disse to Millioner vilde være en afluttende Udgift, at jeg i allerhøjeste Grad skulde beklage, om det ikke kun var en Begyndelse. Hvis dette var Afslutningen, vilde det betyde, at der ikke kom nogen forøget Trafik i Havnen, saa at det ikke blev nødvendigt stadig at skaffe ny Indretninger, opføre ny Pakhuse, Skure osv., hvilke Foranstaltninger en stigende Trafik uundgaaelig vil medføre. Det ærede Medlem talte meget indtrængende og varmt for Statskassen, advarede mod at kaste disse mange Millioner ud og spurgte, om Staten ikke havde Brug for Pengene andre Steder. Jeg tillader mig at spørge det ærede Medlem: Hvormange Millioner har Staten hidtil udgivet til Anlægget af Kjøbenhavns Frihavn? Ikke en eneste Stilling! Statens Garanti for Havnelaanet har bestaaet siden 1891; i disse 5 Aar har Havnen klaret sig selv, og det er min Overbevisning, at den vil være i Stand til at gøre det fremdeles. Staten har nedlagt mange Millioner i Havneanlæg som Gshjærg og Frederikshavn. Disse Havne kunne maake dække deres aarlige Udgifter, men om nogen Forrentning til Statskassen er der ikke Tale. Kjøbenhavns Havn har derimod haft at klare sig selv, og det har heller aldrig været vort Ønske, at det skulde være anderledes. Staten har ydet Havnen sin Hjælp ved at gaa i Kavtion for dens Baan, hvorved den har faaet Pengene paa billigere Bilskaar, end den sandsynligvis vilde have kunnet opnaa uden en saadan Kavtion. Det betyder ikke, at Kjøbenhavns Havn ikke skulde anse det for en Ubeslag at klare sig selv. Og Havnen vil ogsaa være i Stand dertil, medmindre der skulde indtræde Ulykker, som intet Menneske kan forudsige. Hvis der f. Eks. skulde ske noget lignende som i 1807 og i Aarene derefter, ja saa kan det blive en almindelig Ruin, der rammer ikke blot Kjøbenhavn, men hele Landet. Men hvis Handelslivet her i Byen vil vedblive i Fremtiden at gaa jevnt fremad som hidtil, saa kan Havnen bære sig, og hvis den ikke kan det med de nuværende Indtægter, saa har man den ganske simple Udvej at forhøje den Havneafgift, som vi nedsatte i 1891. Det vilde være meget kedeligt og beklageligt, om man skulde blive nødsaget til at gribe til den Udvej, men jeg antager, at man hellere vilde gøre det, fremfor at lade Staten betale. Det ærede Medlems Uengstelse for Statskassen er saaledes helt malplaceret. — Det ærede Medlem var meget stolt af at vide, hvad Frihavnstrafik er, — jeg er ikke den eneste, som ved Bested om det, sagde det ærede Medlem. Ja, det er fuldkommen rig-